

Onze jeugd; Weerbaar en veilig?!

Kinderen en jongeren die blootstaan aan **risicofactoren** als stress, angst, somberheid, slechte voeding, een onveilige leefomgeving en/of mishandeling hebben **minder kansen** op een gezonde en veilige ontwikkeling. Zeker wanneer zij met meer van deze problemen tegelijk te maken hebben.

Als partners in de regio slaan we **de handen ineen** om **SAMEN** blijvend in te zetten op **preventie en een sterk regionaal netwerk**. We weten al veel uit data en onderzoek en er gebeurt al veel.

- Hoe kunnen we -MET DE JONGEREN EN ELKAAR –nog meer naar de voorkant, naar de leefwereld van de jongeren toe bewegen?
- Hoe en waarmee kunnen we hen nog beter helpen om weerbaar en veilig op te groeien?

Wat gaan WIJ in 2025 doen?

Oplossingsrichting: *We willen dat onze jeugd mentaal weerbaar en gezond is.*

Hoe?

1. Regionale netwerksamenwerking:

- Het regionale, bestuurlijk platform mentale gezondheid jeugd Midden-Brabant borgen; *en waar mogelijk de verbinding maken met andere (bestuurlijke) platforms die linken aan het thema, o.a. HGKM*
- De regionale netwerksamenwerking Young Minds Matter financieel borgen;
- Lokale tafels (projectgroep) t.a.v. mentale gezondheid, waar mogelijk, uit te breiden op regionaal niveau.

2. Versterken lokale en regionale initiatieven:

- Lokaal beeld per gemeente; *wat weten we over data en cijfers op gemeenteniveau, kennis en ervaringen van jongeren en professionals en welke initiatieven met werkzame bestanddelen worden er al ingezet?*
- Lokaal aanbod in de gehele linie van het preventie-model. *Waarbij gebruik wordt gemaakt van wat (regionaal) al werkt, waar mogelijk lokaal verbreden naar regionaal.*

Verdiepende data

Huiselijk en seksueel geweld

Ik was afgelopen 12 maanden slachtoffer:

- 9% van mensen 16 jaar en ouder: van huiselijk geweld
- 12% van mensen 16 jaar en ouder: seksueel overschrijdend gedrag (2/3 offline en 1/3 online)
- Een op de vier 16- tot 18-jarigen: huiselijk geweld
- Een op de zes 18- tot 24-jarigen: huiselijk geweld
- 4% van de 16-18-jarigen: seksueel geweld
- 3% van de 18-24-jarigen: seksueel geweld
- 8% van mensen tussen 45 en 65 jaar
- 43% jongvolwassenen had ooit te maken met mishandeling (geestelijk, lichamelijk en/of ongewenste seksuele ervaring).

Verdiepende data

Uit literatuur en/of data weten we

- Vrouwen vaker slachtoffer van geweld
- Jongere kinderen en ouderen meer kwetsbaar
- Migratie-achtergrond speelt geen rol bij slachtofferschap, wel vaker geweld in huishouden niet-Nederlandse achtergrond
- Laag inkomen vergroot de kans op VT-dossier 2,5 keer
- Huishoudens met lager opleidingsniveau vaker te maken met huiselijk geweld (idem hoger opgeleide ouderen)
- Ingrijpende gebeurtenis zoals scheiding vergroot kans op VT-dossier 4,5 keer
- Verslaving en psychische problemen, ook alcoholgebruik
- Gevoelens van eenzaamheid en depressie
- Kans op kindermishandeling neemt toe wanneer men zelf slachtoffer was
- Seizoenseffecten: evenementen als voetbalwedstrijden, weekenden, zomermaanden, feestdagen, vakanties.

Verdiepende data

Meldingen VT Regio Hart van Brabant

3.798 huishoudens
in Hart van Brabant
betrokken bij Veilig
Thuis Dossier

55% **kindermishandeling***₁

44% **(ex-)partnergeweld**

6% **geweld tegen ouders**

2% **ouderenmishandeling**

8.909 individuen
betrokken bij Veilig
Thuis Dossier

21% **is vermoed slachtoffer***

29% **is vermoede getuige**

0,6% **is vermoede dader***₂

226.876
huishoudens in Hart
van Brabant

*₁ Bij veel dossiers komen meerdere vormen voor, zoals kindermishandeling en partnergeweld. **Voorbeeld:** Een kind uit een dossier waarin kindermishandeling én partnergeweld is geconstateerd, is in de data tevens betrokkene bij partnergeweld. Bij kinderen die betrokkene zijn in een dossier waar geweld van een ouder/ verzorger zich uitsluitend richt tegen de partner, wordt geen kindermishandeling geregistreerd maar partnergeweld.

*₂ Vermoed slachtoffer, vermoede dader: Het aantal slachtoffers en daders is een grove schatting, omdat de Veilig Thuis data hier geen direct uitsluitel over bieden. Slachtoffers hebben we alleen voor de categorieën kindermishandeling, ouderenmishandeling en geweld tegen ouders afgeleid uit de leeftijd en niet-getuige status. Daderschap hebben we conservatief ingeschat door te kijken naar geweldsdelictverdenkingen in de jaren van een dossier. Het aantal daders is dus een onderschatting.

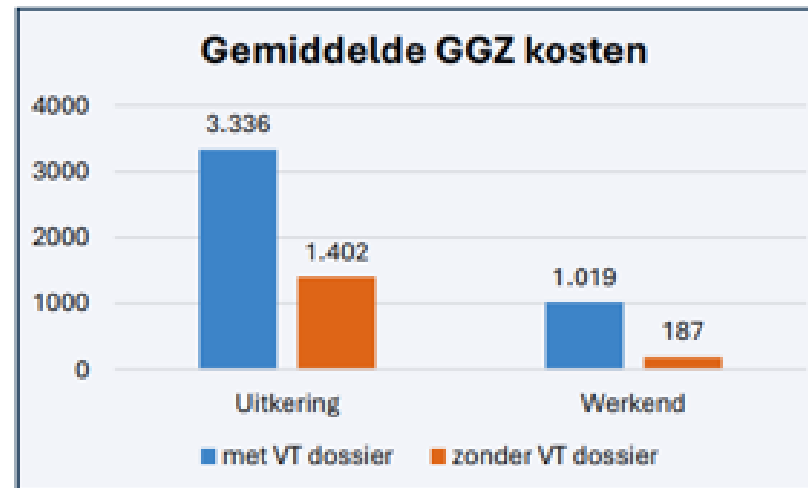
Verdiepende data

Meldingen kindermishandeling Regio Hart van Brabant

Verschillen in gezondheid

Van de groep die te maken heeft met geweld in afhankelijkheid:

- met name veel **hogere GGZ kosten**
- helemaal in het geval van een **uitkering of laag inkomen**
- mensen met een **migratieachtergrond** hebben **lagere zorgkosten**

Verdiepende data

Intergenerationele problematiek

'Ik voelde me steeds verder afglijden nadat Philou geboren was in 2019. Ze was een huilbaby en dat maakte me steeds radelozer. Toch worstelde ik door, tot het na bijna twee jaar niet meer ging. Achteraf bleek ik last te hebben van een postpartum depressie.'

Post Partum Depressie

- In Nederland krijgt **13%** van de moeders die zwanger of bevallen zijn, een depressie. Dit gaat ieder jaar om meer dan **23.000 vrouwen**.
- **9% tot 15%** van moeders in regio Midden-Brabant heeft verhoogd risico op PPD.
- Kinderen van depressieve moeders lopen een verhoogd risico op **verstoringen in de mentale en motorische ontwikkeling**, gebrekkige zelfregulatie, een **laag zelfvertrouwen** en langdurige **gedragsproblematiek**. En hiermee risico op stevig zorggebruik.
- PPD is gerelateerd aan **onveilige gehechtheidsrelatie** en moeilijkheden in sociale interacties
- PPD kan een negatieve invloed hebben op de cognitieve vaardigheden van kinderen en hun expressieve taalontwikkeling.

1 op de 8 vrouwen (13%)
krijgt een postpartum depressie

1 op de 5 vrouwen (20%)
wanneer het ook om angst en
stress gaat

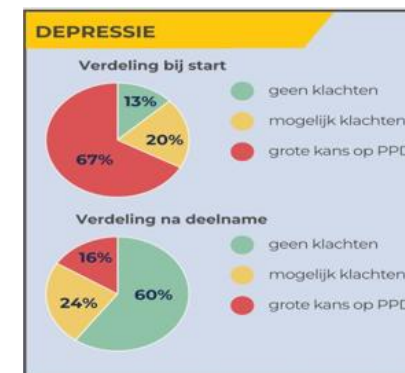
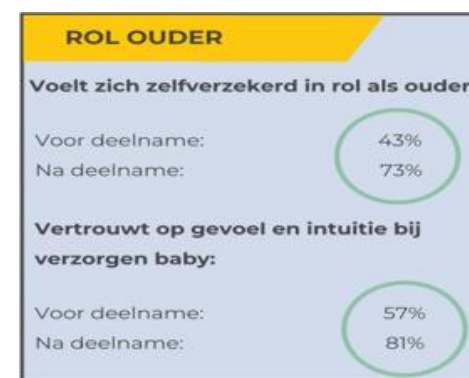
Verdiepende data

Intergenerationele problematiek

Post Partum Depressie

- Preventie is noodzakelijk: Vroegtijdig signalen + interventie = **22% minder PPD**
 - Vroegtijdig **signalen** via de EPDS-10 vragenlijst.
 - Goede **lokale samenwerking** binnen integrale geboortezorgketen. Met speciaal oog voor jonge moeders met geen eigen inkomen uit werk, laag opgeleid en huishouden zonder partner (zie afbeelding)
 - **Lokaal aanbod:** [Mamakits](#) (zie cijfers Mamakits Midden Brabant 2020-2024).

'Als je midden in de zwartste periode van je leven zit, dan is het moeilijk om je voor te stellen dat het goed gaat komen. Hoe dan? En vooral: wanneer dan?'

Verdiepende data

Intergenerationele problematiek

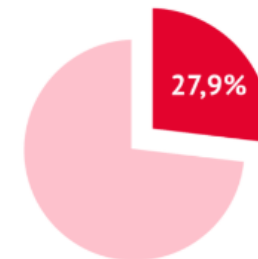
Als mijn vader te veel gedronken had, was hij de ene keer erg boos en de andere keer erg vrolijk. Ik wist nooit wat de sfeer in huis was als ik thuis kom. Nu woon en studeer ik al jaren in een andere stad, maar heb ik nog steeds dat gevoel als ik hem bezoek.

KOPP/KOV

- 900.000 thuiswonende KOPP/KOV kinderen (< 18 jr) in Nederland.
- Naar schatting **23.163** KOPP/KOV kinderen t/m 17 jaar in de regio Midden-Brabant.
- KOPP/KOV lopen **twee tot vier keer** meer kans dan andere kinderen om zelf ook psychische problemen of een verslaving te ontwikkelen.
- Heeft één vd ouders een stemmings- of angststoornis, dan is de kans **65%** dat het kind hier voor 35e levensjaar ook last van krijgt. Bij andere kinderen is dat 35%.
- Ervaren problemen (**op de lange termijn**): meer moeite met aangaan en onderhouden van relaties, minder goede schoolprestaties behalen, moeite hebben met het aangeven van de eigen grenzen.

Nederland telt volgens de DSM-5 criteria:

- **506.000 ouders** met een psychische aandoening en/of verslaving met thuiswonende kinderen in de leeftijd **tot en met 12 jaar**
- **671.000 ouders** met een psychische aandoening en/of verslaving met thuiswonende kinderen in de leeftijd **tot en met 17 jaar**

Ruim een kwart (**27,9%**) van alle thuiswonende kinderen tot en met 17 jaar in Nederland is KOPP/KOV:

- **664.000 KOPP/KOV** tot en met 12 jaar
- **900.000 KOPP/KOV** tot en met 17 jaar

Aan de slag!

Wat staat ons te doen? Wat staat jou te doen?

*Waarom deelde je juist met diegene jouw verhaal?
Bij hem had ik het vertrouwde gevoel
dat ik mij kwetsbaar op kon stellen...*

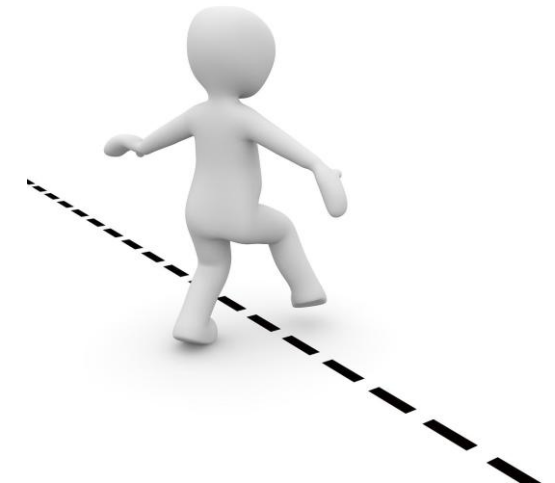
De data kennende en met het juiste zicht op de actuele cijfers...

Stap 1.

- Kies op de lijn van 1 tot en met 10 jouw plek bij de stelling 'Ik weet wat mij te doen staat'.

Stap 2.

- Kies één van de twee groepen; 1) Geweld en mentale gezondheid of 2) Intergenerationele overdracht mentale problematiek
- Ga in tweetallen in gesprek over vragen: *(wees nieuwsgierig, vraag door!)*
 - HOE maak jij als professional het verschil? Wat heb JIJ te bieden?
 - Wat kan JIJ morgen al zelf doen?
 - Wie of wat heb jij daarvoor nodig?
- Kies samen wat je op de Post-its noteert en plak op de flap *(max. 2 Post-its per vraag)*.

Waarom deelde je juist met diegene jouw verhaal?

Je kunt niet voor een ander invullen wat die nodig heeft. Je komt daar alleen achter door te luisteren. Sta dus open voor wat wij jongeren te zeggen hebben.

Meer weten?

- Factsheet data-analyse Smart Start in opdracht van Bestuurlijk Platform Huiselijk geweld en kindermishandeling (2024):
 - [Factsheet Geweld in afhankelijkheid](#)
- Regionaal Expertise Centrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
 - [In gesprek gaan over kindermishandeling](#)
 - [Praten met kinderen](#)
- Signaleren, herkennen, verbinden?
 - Ga aan de slag met [de Checkers](#)
 - [Snelwijzer De Checkers](#)
 - Plekken voor jongeren: [Mind US hulproute](#), [In je Bol](#)

Contactgegevens

Vivian Jacobs
vivianjacobs@sterkhuys.nl
06 41 72 36 29

Majorie van den Berg
Majorie.vd.berg@ggdhvb.nl
06 22 95 56 86

Ter informatie

TRAUMATISCHE JEUGDERVARINGEN

Traumatische gebeurtenissen die negatieve, blijvende gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid en het welzijn

MISHANDELING

- Emotionele mishandeling
- Fysieke mishandeling
- Seksueel misbruik

MOGELIJKE GEVAREN IN DE HUISELIJKE KRING

- Huiselijk geweld
- Misbruik van genots- en verdovende middelen
- Psychische aandoeningen
- Ouderlijke scheiding / echtscheiding
- Ouder in de gevangenis

VERWAARLOZING

- Emotionele verwaarlozing
- Fysieke verwaarlozing

Mensen met 6+ traumatische jeugdervaringen lopen het risico

20 jaar

eerder te overlijden dan zij die dergelijke ervaringen niet hebben.

Vier of meer traumatische jeugdervaringen

Jeugdtrauma's vormen momenteel de belangrijkste veronachtzaamde gezondheidsrisico's voor ons land

Dr. Robert Block, voormalig voorzitter van de Amerikaanse Academie voor Kindergeriatrie.

67%

van de bevolking heeft op zijn minst een traumatische jeugdervaring

1/8 van de bevolking heeft meer dan vier traumatische jeugdervaringen

Bron: www.wavetrust.org/7030

Ter informatie

- Gezondheidsmonitor jongvolwassenen landelijk >
 - [De factsheet met een samenvatting](#)
 - De video gemaakt samen met jongvolwassenen
- Gezondheidsmonitor jongvolwassenen regio/gemeenten:
 - [Gemeenteprofiel](#) inzichtelijk via de Brabantscan
 - [Tabellenboeken](#) per gemeente inzichtelijk via de Brabantscan

